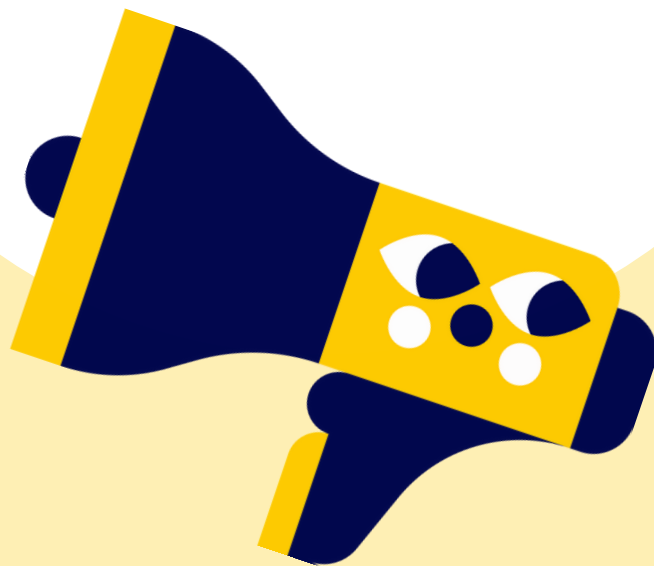
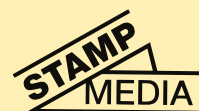

Bijlage
opinie
dossier
SOCIALE MEDIA &
SMARTPHONEVERBOD

Lesvoorbereiding
voor leerkrachten

Duur**Aanpak****Doel**

Deze methodiek dient als extra verdieping om via een doe-opdracht dieper in te gaan op het thema en op de opdracht 'Een wereld zonder sociale media'.

Extra: Verbeeldingskracht: een wereld zonder sociale media - In groepjes van Groepjes van 2 à 3

Geef je leerlingen de opdracht:

“Gebruik een **beeld genererende AI-tool** (bijv. [Chat-GPT](#), [Microsoft Copilot](#) (Image Creator), [Canva](#)) om één beeld te maken van hoe die wereld eruitziet zonder sociale media.”

- Het beeld moet iets zeggen, niet gewoon “mooi” zijn
- Geen logo's van Instagram, TikTok, Snapchat
- Het beeld moet tonen hoe mensen leven, communiceren of informatie krijgen

Toon 3 à 4 beelden klassikaal.

Bespreek telkens met vaste vragen:

- Wat zien we hier gebeuren?
- Wat is hier anders dan vandaag?
- Wat lijkt jullie beter?
- Wat lijkt jullie moeilijker?
- Welke waarde zie je hier terug?

De leerlingen verbeelden een wereld zonder sociale media en maken zichtbaar hoe dit het dagelijks leven van mensen beïnvloedt, met aandacht voor communicatie, informatie, vrije tijd en zelfexpressie.

De leerlingen analyseren en bespreken beelden van een wereld zonder sociale media, vergelijken die met hun eigen leefwereld en reflecteren op de waarden die daarin zichtbaar worden, om hun eigen sociale-mediagebruik kritisch te herdenken.

Bijlage 1 - Mediabronnen bekijken: Vrijheid, bescherming en regelgeving

Klik hier: [VRT NWS - Vlaanderen voert smartphoneverbod in voor basis- en groot deel middelbaar onderwijs](#)

Vanaf dit schooljaar is er een absoluut smartphoneverbod in het basisonderwijs en in de eerste en tweede graad van het middelbaar onderwijs. Dat heeft de Vlaamse regering beslist. In de derde graad van het middelbaar mogen leerlingen hun smartphone wél nog gebruiken in de speeltijd, als de school dat toestaat tenminste.

Klik hier: [VUB - "Waar is de stem van de jongeren?"](#)

Vanaf september geldt er een smartphoneverbod op alle Vlaamse scholen. Alleen leerlingen in de bovenbouw mogen hun apparaten nog gebruiken tijdens de pauzes. Paternalistisch of absoluut noodzakelijk? We vroegen VUB-experts Geert Vandermeersche van de BILD-onderzoeksgroep en Jo Tondeur van de MILO-lerarenopleiding naar hun mening.

Klik hier: [Het nieuwsblad - Gsm Verbod](#)

1 week nadat het smartphoneverbod inging op alle scholen, vroeg Het nieuwsblad aan de jongeren: is het nog steeds van "geef onze gsm terug" of zien jullie de voordelen?

Klik hier: [Scholierenkoepel - Scholieren voor regels, maar tegen totaalverbod op smartphone](#)

Scholieren staan niet afkerig tegenover duidelijke regels rond smartphonegebruik op school, maar verzetten zich wel tegen een volledig verbod. Dat blijkt uit een grootschalige bevraging bij 11.500 scholieren, waarin jongeren aangeven dat ze het belang inzien van afspraken en grenzen, zolang er ruimte blijft voor nuance en uitzonderingen.

Klik hier: [VRT NWS - Hoge Gezondheidsraad pleit voor strengere regels rond gsm's en sociale media: zijn ze wel of niet slecht voor kinderen?](#)

De Hoge Gezondheidsraad pleit in een nieuw rapport voor strengere regels rond sociale media, maar ziet weinig heil in een smartphoneverbod voor kinderen jonger dan 13. De boodschap is niet nieuw, want al jaren worstelen we met schermtijd - thuis en op school. Maar welke impact hebben gsm's en sociale media nu echt op jongeren? Dat blijkt niet zo zwart-wit.

Klik hier: [StampMedia - Sociale media en jongeren: tijd voor een verbod?](#)

Wist je dat veertig procent van de leerlingen uit het vijfde en zesde leerjaar al op TikTok of Snapchat zit, terwijl ze die apps eigenlijk pas vanaf 13 jaar mogen gebruiken? Vanaf 2025 wil de Vlaamse overheid daar iets aan doen: met een smartphoneverbod op school én een voorstel om sociale media volledig te bannen voor jongeren onder de 16. Maar... is dat wel een goed idee?

Klik hier: [StampMedia - Antwerpse jongeren over smartphoneverbod in scholen](#)

Volgens de Vlaamse Scholierenkoepel zouden ongeveer 9 op 10 scholieren tegen een totaalverbod zijn van de smartphone op school. Onze reporters zijn de straat op gegaan voor enkele reacties te horen van Antwerpse jongeren.

Klik hier: [HLN – Scholieren boos op minister Demir](#)

Scholieren reageren boos op de beslissingen van minister Zuhair Demir om de studiedagen af te schaffen en een gsm-verbod in te voeren op school. Uit onvrede over deze maatregelen plannen studentenorganisaties een staking op 22 januari, om hun bezorgdheden en kritiek zichtbaar te maken. Minister Demir laat weten dat ze bij haar beslissing blijft en benadrukt dat de maatregelen volgens haar nodig zijn voor meer rust en focus in het onderwijs.

Klik hier: [De ideale wereld – Smartphoneverbod op school](#)

Het nieuwe schooljaar is begonnen met een smartphoneverbod en dat zal toch even wennen zijn voor de leerlingen. Gelukkig bereiden sommige ouders hun kinderen goed voor.

De Ideale Wereld is een Vlaams satirisch actualiteitsprogramma dat elke weekdag het nieuws fileert met humor, absurde sketches en scherpe commentaar. Het programma combineert echte nieuwsfeiten met satire om maatschappelijke en politieke thema's kritisch en toegankelijk te maken.

Klik hier: [HLN – Smartphoneverbod op school: Wie betraft wordt, is gsm kwijt](#)

Vanaf september geldt ook in de middelbare scholen in Vlaanderen een smartphoneverbod. VTM NIEUWS trok naar de Site A-school in Aarschot. De directrice legt uit wat bij hen wel en niet mag met je smartphone op school. En wat de leerlingen riskeren als ze toch betraft worden met de smartphone in de hand.

Klik hier: [Pauw & De Wit – Een smartphonevrije jeugd: Wat zal het opleveren?](#)

Smartphones zijn niet meer weg te denken uit het leven van jongeren, maar tegen welke prijs? De zorgen over de invloed van smartphones op de mentale gezondheid nemen toe. Levert een smartphonevrije jeugd meer rust, focus en zelfvertrouwen op? Pauw & De Wit nodigden psycholoog en auteur van het boek 'Smartphonevrij Opgroeien' Thijs Launspach, initiatiefnemer van de ouderbeweging 'Smartphonevrij Opgroeien' Thekla Reuten en internetondernemer Alexander Klöpping uit.

Klik hier: [StampMedia – Is de smartphone dé grote boosdoener voor slechte studieresultaten?](#)

Studenten die hun smartphone meer dan gemiddeld gebruiken, behalen slechtere academische resultaten. Tot die bevinding kwam Simon Amez, doctoraatstudent Economie aan de UGent. Stating the obvious? Zo eenvoudig is het niet. "Er is opvallend weinig geweten over de link tussen smartphones en studieresultaten."

Klik hier: [Knack – Leeftijdsbeperking voor sociale media en smartphones: 'Misschien zijn niet onze kinderen, maar wijzelf the anxious generation'](#)

Uit nieuw onderzoek van de Universiteit Gent en Universiteit Antwerpen blijkt dat er te weinig wetenschappelijk bewijs is dat sociale media het mentale welzijn van jongeren schaden. Zijn de debatten over een leeftijdsbeperking voor sociale media en smartphones dan overtrokken? 'Angst is altijd een slechte raadgever', zegt pedagoog Philippe Noens.
Info: Deze link zit achter een betaalmuur.

Bijlage 2 – Jou reactie

Opdracht

Julie gaan reageren op het artikel dat jullie gelezen hebben.

Niet om het samen te vatten, maar om erop **terug te spreken**: om akkoord te gaan, te twijfelen, te nuanceren of juist tegen te spreken.

Kies **één vorm** en werk die samen uit.

☐ **Keuze A** – Brief aan de maker / persoon die aan bod komt (spreker, getuigen, beleidsmaker iemand met een mening)

Gebruik onderstaande zinnen als leidraad. Je mag ze aanpassen, maar zorg dat alle onderdelen aan bod komen.

Beste, _____

U zegt dat _____

Toch hebben wij ook bedenkingen bij _____

Volgens ons zou het beter zijn als _____

☐ **Keuze B** – Schrijf een korte reactie zoals je die onder een artikel op VRT NWS of in De Standaard zou kunnen posten.

Gebruik deze zinnen als houvast:

Ik begrijp waarom deze auteur dit vertelt, omdat _____

Toch vind ik dat _____

Aan de ene kant _____

maar aan de andere kan _____

Daarom denk ik dat _____

Aandachtspunten (voor beide vormen)

- Maximaal 120 woorden
- Wees scherp maar respectvol
- Gebruik minstens 3 argumenten
- Formuleer minstens 1 eigen voorstel van een schoolregel
- Verwijs naar minstens 1 eigen ervaring

- Tip: Je hoeft niet zeker te zijn. Twijfel, nuance en afwegen van mogelijkheden zijn hier even waardevol als een duidelijke mening.

Bijlage 3 - Sociale media en ik

Beantwoord de vragen hieronder zo eerlijk mogelijk.

Je hoeft je antwoorden niet te delen als je dat niet wilt.

Neem even de tijd. Er zijn geen juiste of foute antwoorden.

1. Wanneer gebruik ik sociale media het meest?

2. Waarom gebruik ik sociale media?

(Bijvoorbeeld: afleiding, erkenning, informatie, contact, ontspanning, inspiratie...)

3. Wat kost sociale media mij soms?

(Denk aan energie, tijd, zelfbeeld, focus, slaap, rust, emoties...)

4. Wanneer voelt sociale media voor mij gezond?

(Bv. in welke situaties, hoeveel tijd, met wie, op welk moment...)

5. Wanneer voelt sociale media voor mij niet meer gezond?

(Bv. te lang, te vaak, bepaalde content, bepaalde momenten...)

6. Wat denk je dat het doel is van een sociale media-app?

7. Wat kan volgens jou het gevaar zijn van sociale media in de maatschappij?

8. Stel dat jij later kinderen hebt: welke regels zou jij opleggen rond sociale media?
(Bv. leeftijd, schermtijd, momenten waarop het niet mag, begeleiding...)

8. Stel dat jij later kinderen hebt: welke regels zou jij opleggen rond sociale media?
(Bv. leeftijd, schermtijd, momenten waarop het niet mag, begeleiding...)

9. Opmerking (optioneel)

Als je wil, kan je hier nog iets toevoegen dat voor jou belangrijk is.
